ÜLDKOHTU OTSUS (viies koda)

13. september 2010 *

Kohtuasjas T-193/06,

Télévision française 1 SA (TF1), asukoht Boulogne-Billancourt (Prantsusmaa), esindajad: advokaadid J.-P. Hordies ja C. Smits,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindaja: C. Giolito, T. Scharf ja B. Stromsky,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

keda toetab

Prantsuse Vabariik, esindajad: G. de Bergues ja L. Butel,

menetlusse astuja,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 22. märtsi 2006. aasta otsus K(2006) 832 (lõplik) filmi- ja audiovisuaalsektori toetusmeetmete kohta (abi NN 84/2004 ja N 95/2004 – Prantsusmaa, filmi- ja audiovisuaaltööstuse toetuskavad),

ÜLDKOHUS (viies koda),

koosseisus: koja esimees M. Vilaras, kohtunikud M. Prek ja V. M. Ciucă (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik T. Weiler,

arvestades kirjalikus menetluses ja 22. aprilli 2010. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

1 EÜ artikli 87 lõige 1 sätestab, et „[k]ui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust."

2 EÜ artikli 87 lõike 3 punkt d näeb ette, et ühisturuga kokkusobivaks võib pidada abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks, kui niisugune abi ei kahjusta kaubandustingimusi ja konkurentsi ühenduses määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.

3 Komisjoni 26. septembri 2001. aasta teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, mis käsitleb kinematograafiateoste ja muude audiovisuaalteostega seotud teatavaid õiguslikke aspekte (EÜT 2002, C 43, lk 6), täpsustab konkreetsed kriteeriumid, mille alusel komisjon

hindab filmi- ja audiovisuaaltoodangu jaoks EÜ artikli 87 lõike 3 punkti d alusel antud riigiabi. Komisjon täpsustab teatises veel, et filmi- ja audiovisuaaltoodangu toetuskavade hindamisel peab ta kontrollima, kas need vastavad „üldise seaduslikkuse põhimõttele", st komisjon peab tagama, et need ei sisaldaks tingimusi, mis võivad olla EÜ asutamislepingu sätetega vastuolus muus kui riigiabi valdkonnas (sealhulgas maksustamisega seotud sätted). 2004. aastal pikendas komisjon nende kokkusobivuskriteeriumide kehtivust, mis puudutavad konkreetselt filmi- ja audiovisuaaltoodangu jaoks antavat abi, kuni 30. juunini 2007 (ELT C 123, lk 1).

4 Prantsusmaa 30. septembri 1986. aasta seadus nr 86-1067 sidevabaduse kohta (*JORF*, 1.10.1986, lk 11755), muudetud 1. augusti 2000. aasta seadusega nr 2000-719 (*JORF*, 2.8.2000, lk 11903), kehtestab audiovisuaalsetele teenustele kohaldatavad eeskirjad.

5 Prantsuse õigusnormid sisaldavad filmi- ja audiovisuaaltoodangu toetusmeetmeid. Ühelt poolt on tegemist tootjatele suunatud toetusmehhanismidega, mille rakendajaks on Centre national de la cinématographie (riiklik kinematograafiakeskus, edaspidi „CNC"). Neid mehhanisme rahastatakse eelkõige televisiooniteenuse osutajatele kohaldatavast käibemaksust (edaspidi „kõnealune maks"). Teiselt poolt on tegemist televisiooniteenuse osutajatele pandud kohustustega investeerida filmi- ja audiovisuaaltootmisesse.

6 CNC poolt rakendatavaid filmi- ja audiovisuaaltoodangu toetusmehhanisme reguleerivad:

– filmivaldkonnas 24. veebruari 1999. aasta dekreet nr 99-130 filmitööstusele antava rahalise toetuse kohta (*JORF,* 25.2.1999, lk 2902) selle muudetud redaktsioonis,

– audiovisuaalvaldkonnas 2. veebruari 1995. aasta dekreet nr 95-110 audiovisuaalprogrammide tööstusele antava riigi rahalise toetuse kohta (*JORF,* 3.2.1995, lk 1875), mida on täiendatud 14. jaanuari 1998. aasta dekreediga nr 98-35 audiovisuaaltööstusele antava riigi rahalise toetuse kohta (*JORF*, 17.1.1998, lk 742) – mõlemad dekreedid nende muudetud redaktsioonis.

7 Kõnealune maks on sätestatud üldise maksuseadustiku (code général des impôts) artikliga 302*bis* KB, mis on lisatud 29. detsembri 1997. aasta seaduse nr 97-1239 (1997. aasta eelarve muutmise kohta; *JORF*, 30.12.1997, lk 19101) artikli 28 punktiga A ning mida on muudetud 30. detsembri 2005. aasta seadusega nr 2005-1719 (2006. aasta eelarve kohta; *JORF*, 31.12.2005, lk 20597) ja 30. detsembri 2005. aasta seadusega nr 2005-1720 (2005. aasta eelarve muutmise kohta; *JORF*, 31.12.2005, lk 20654).

8 Investeerimiskohustuste mehhanismi reguleerivad:

– 9. juuli 2001. aasta dekreet nr 2001-609, mis on kehtestatud seaduse nr 86-1067 artikli 27 punkti 3 ja artikli 71 rakendamiseks ning mis käsitleb maapealse analooglevi kaudu kodeerimata kujul edastatava televisiooniteenuse osutajate panustamist kinematograafia- ja audiovisuaalteoste tootmise arendamisse (*JORF*, 11.7.2001, lk 11073), muudetud redaktsioonis,

– 28. detsembri 2001. aasta dekreet nr 2001-1332, mis on kehtestatud seaduse nr 86-1067 artiklite 27, 28 ja 71 rakendamiseks ja mis käsitleb maapealse analooglevi kaudu edastatava sellise televisiooniteenuse osutajate panustamist kinematograafia ja audiovisuaalteoste tootmise arendamisse, mille rahastamiseks võetakse kasutajatelt tasu (*JORF*, 29.12.2001, lk 21310), muudetud redaktsioonis,

– 28. detsembri 2001. aasta dekreet nr 2001-1333, mis on kehtestatud seaduse nr 86-1067 artiklite 27, 70 ja 71 rakendamiseks ning millega kinnitatakse muude kui raadioteenuste maapealse digitaallevi kaudu edastamise kohta käivad üldpõhimõtted (*JORF*, 29.12.2001, lk 21315), muudetud redaktsioonis,

– 4. veebruari 2002. aasta dekreet nr 2002-140, mis on kehtestatud seaduse nr 86-1067 artiklite 33, 33-1, 33-2 ja 71 rakendamiseks ning millega kinnitatakse kaabli või satelliidi kaudu edastatavate raadio- ja teleringhäälinguteenuste erinevatele kategooriatele kohaldatavad eeskirjad (*JORF*, 6.2.2002, lk 2412), muudetud redaktsioonis.

9 Kõnealustest investeerimiskohustustest peab vähemalt kaks kolmandikku audiovisuaalvaldkonnas ja vähemalt kolm neljandikku filmivaldkonnas olema suunatud sõltumatu tootmise heaks, võttes arvesse, et sõltumatu tootmise mõiste – nagu kohtuistungil kinnitust leidis – tähendab teose tootja sõltumatust teost rahastavast televisiooniteenuse osutajast ning seda määratletakse kriteeriumide järgi, mis on seotud eelkõige sellega, et tootja ja asjaomase teenuse osutaja omavad vastastikku osalust aktsiakapitalis või hääleõigust ning et sellel teenuse osutajal on olnud osalus kõnealuse tootja hiljutises tegevuses.

10 CNC audiovisuaaltoodangu toetusmeetmetest peavad abi saama ka sõltumatud tootmisettevõtjad, kuna sõltumatu tootja mõiste määratletakse samamoodi nagu investeerimiskohustuste valdkonnas.

Vaidluse taust

11 Euroopa Ühenduste Komisjon kiitis 15. juulil 1992 riigiabi N 7/92 käsitleva otsusega (EÜT C 203, lk 14) määramata ajaks heaks Prantsuse filmi- ja audiovisuaaltoodangu toetuskava teatavad eeskirjad.

12 Riigiabi N 3/98 käsitleva 3. juuni 1998. aasta otsusega, muudetud 29. juulil 2008 (ELT C 279,lk 4), kiitis komisjon kaheks aastaks heaks filmitootmise automaatses toetussüsteemis tehtud mõningad muudatused. 7. augustil 1998 pikendati selle heakskiidu kehtivusaega kuni 3. juunini 2004.

13 Télévision française 1 SA (TF1) – hageja – esitas 3. oktoobri 2001. aasta kirjaga komisjonile kaks kaebust Prantsuse filmi- ja audiovisuaaltööstuse toetuskava teatavate eeskirjade kohta.

14 Prantsuse ametiasutused teatasid 16. veebruari 2004. aasta kirjaga valikulisest toetuskavast ülemeremaadele huvi pakkuvate kinematograafiateoste kohta (N 95/2004). Komisjon palus Prantsuse ametiasutustelt täiendavat teavet ja viimased täitsid selle nõudmise. Prantsuse ametiasutused edastasid komisjonile ka teate kava rakendamise kohta, mille nad hiljem 2005. aasta jaanuaris tagasi võtsid.

15 CNC andis 13. ja 27. aprilli 2004. aasta kirjadega komisjonile hageja kaebuste kohta teavet.

16 Prantsuse ametiasutused teatasid 24. mai 2004. aasta kirjaga komisjonile kõikidest filmi- ja audiovisuaaltööstuse toetuskavadest, paludes viimasel ajutiselt pikendada abi N 7/92 ja N 3/98 käsitlevate otsustega hõlmatud abikavade kehtivusaega, millest komisjon aga keeldus. Komisjon palus 27. juuli 2004. aasta kirjaga Prantsuse ametiasutustel oma teatist täiendada, mida nad olid 2004. ja 2005. aasta kirjades korduvalt teinud. Kõik teatatud abikavad registreeriti 14. detsembril 2004 numbri NN 84/2004 all.

17 Komisjon andis 22. detsembri 2004. aasta kirjaga Prantsuse ametiasutustele teada, et kuna teatatud toetuskavad on juba ellu viidud, on need tema seisukoha järgi EÜ artikli 88 lõike 3 mõttes õigusvastased.

18 Hageja täiendas 10. jaanuari 2006. aasta kirjaga oma kaebusi, mis ta 3. oktoobril 2001 oli esitanud.

19 Komisjon otsustas 22. märtsi 2006. aasta otsusega K(2006) 832 (lõplik) filmi- ja audiovisuaaltööstuse toetusmeetmete kohta (abi NN 84/2004 ja N 95/2004 – Prantsusmaa, filmi- ja audiovisuaaltööstuse toetuskavad) EÜ artikli 88 lõikes 3 sätestatud esialgse uurimise tulemusena kõnealuste meetmete kohta vastuväited esitamata jätta.

20 14. detsembril 2006 avaldati Euroopa Liidu Teatajas selle otsuse kokkuvõte (ELT C 305, lk 12), milles viidati komisjoni internetileheküljele, mis võimaldab juurdepääsu vastava otsuse täielikule tekstile.

Otsus

21 Otsusest nähtub, et selle sisu on filmi- ja audiovisuaaltoodangu toetuskava ning eelkõige CNC vahendusel antavad rahalised toetusmeetmed ja investeerimiskohustuste mehhanism.

22 Esiteks, mis puutub CNC vahendusel filmi- ja audiovisuaaltoodangu jaoks antavatesse toetusmeetmetesse, siis märgib komisjon CNC kohta, et viimase näol on tegemist juriidilisest isikust avalik-õigusliku haldusasutusega, mis on finantsküsimustes iseseisev ja mis asub Prantsuse kultuuri- ja kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas (otsuse punkti II alapunkt 20). CNC hallatav eelarve koosneb kahest jaost: „Audiovisuaaltööstus" (mille alla kuulub eelarverida audiovisuaalprogrammide toetamiseks (COSIP)) ja „Filmitööstus" (otsuse punkti II alapunkt 21). Edasi märgib komisjon, et CNC eelarvet rahastatakse maksulaadsetest lõivudest, mille hulka kuulub ka kõnealune maks (otsuse punkti II alapunkt 22). Komisjon meenutab, et Prantsuse üldise maksuseadustiku artikli 302*bis* KB kohaselt on kõnealuse maksu tasumise kohustus Prantsusmaal tegutsevatel ettevõtjatel, kes osutavad Prantsuse emamaa territooriumil ning Prantsusmaa ülemeredepartemangudes televisiooniteenust ja kelle programmis on eelneva aasta jooksul olnud üks või mitu audiovisuaal- või kinematograafiateost, mille suhtes on rakendatavad CNC toetusmeetmed, ning et asjaomast maksu arvestatakse sisuliselt televisiooniteenuse osutajate käibelt (otsuse punkti II alapunktid 23 ja 24).

23 CNC filmi- ja audiovisuaaltoodangu toetusmeetmetega seoses, mis on vaidlustatud käesolevas hagis, nimetab komisjon otsuses „täispikkade mängufilmide tootmise toetusmeetmeid" (punkti II alapunktid 29–95), „kinematograafiateoste välisriigis müügi edendamise toetusmeetmed" (punkti II alapunktid 121–126), „lühikeste

kinematograafiateoste toetusmeetmeid" (punkti II alapunktid 127–149) ja „audiovisuaaltoodangu toetusmeetmeid" (punkti II alapunktid 186–219) ning nende meetmete rahastamise viisi (punkti II alapunktid 19–24).

24 Pärast nimetatud meetmete analüüsimist jõudis komisjon järeldusele, et mõned nende hulgast kujutavad endast EÜ artikli 87 lõike 1 mõttes riigiabi ja on EÜ artikli 87 lõike 3 punktist d tulenevalt ühisturuga kokkusobivad kuni 2011. aasta lõpuni, samas kui ülejäänud meetmed ei ole EÜ artikli 87 lõike 1 mõttes riigiabina kvalifitseeritud vastavalt komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määrusele (EÜ) nr 69/2001, mis käsitleb [EÜ] artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (EÜT L 10, lk 30; ELT eriväljaanne 08/02, lk 138) (otsuse punkti III alapunktid 38–124 „filmitööstuse toetamine – täispikkade mängufilmide tootmise toetamine", otsuse punkti III alapunktid 158–193 „kinematograafiateoste välisriigis müügi edendamise toetamine", otsuse punkti III alapunktid 194–223 „lühikeste kinematograafiateoste toetamine", otsuse punkti III alapunktid 257–331 „audiovisuaaltoodangu toetamine"). EÜ artikli 87 lõike 3 punkti d kohaselt ühisturuga kokkusobivaks tunnistatud meetmete osas jõudis komisjon sellele järeldusele eespool punktis 3 viidatud 2001. aasta teatises kehtestatud kriteeriumeid kohaldades või siis neid kriteeriumeid analoogia alusel või asjakohase võrdlusalusena kohaldades. Seega otsustas komisjon nende kohta vastuväited esitamata jätta.

25 Teiseks, mis puutub investeerimiskohustustesse (otsuse punkti II alapunktid 246–255), siis märgib komisjon, et need on koos mõningate tingimusi puudutavate erisustega kehtestatud maapealse analoog- või digitaallevi kaudu kodeerimata kujul kaabli või satelliidi teel edastatava televisiooniteenuse osutajatele, maapealse analooglevi kaudu edastatava tasulise televisiooniteenuse osutajatele ning maapealse digitaallevi kaudu edastatava nn tasulise juurdepääsuga televisiooniteenuse osutajatele.

26 Komisjon täpsustab, et investeerimiskohustuste summa määratakse protsendina asjaomase televisiooniteenuse osutaja eelneva aasta käibest (otsuse punkti II alapunkt 250). See summa varieerub sõltuvalt televisiooniteenuste edastamise viisist ja teenuseosutajat iseloomustavatest tunnustest (otsuse punkti II alapunktid 251–254). Komisjon märgib üldjoontes, et see protsent käibest, mis tuleb filmitootmisse investeerida, on kõrgem sellisel juhul, kui televisiooniteenuse osutaja edastatav programm on keskendunud filmide näitamisele ning madalam sellisel juhul, kui see programm ei ole peamiselt keskendunud filmide näitamisele (otsuse punkti II alapunkt 251).

27 Komisjon leiab, et kõnealused investeerimiskohustused ei hõlma riigi ressursse ega kujuta endast seega EÜ artikli 87 mõttes riigiabi (otsuse punkti III alapunktid 390–398).

28 Otsuse punktis IV avaldab komisjon „kahetsust, et Prantsusmaa on suurema osa käesolevas otsuses kontrollitud meetmetest ellu viinud, rikkudes sellega [EÜ] artikli 88 lõiget 3". Seejärel leiab komisjon, et käesoleva hagi raames vaidlustatud riigiabimeetmed, millest talle teatati ja mis on otsuse esemeks, on vastavalt EÜ artikli 87 lõike 3 punktile d kuni 2011. aasta lõpuni ühisturuga kooskõlas. Samas punktis on veel märgitud:

„Komisjon rõhutab, et osutatud ajavahemik kiidetakse heaks, võttes arvesse asjaolu, et Prantsuse ametiasutused on võtnud kohustuse „teha kohandused, mis võivad olla vajalikud, et järgida filmi- ja audiovisuaalvaldkonda puudutavates riigiabi eeskirjades pärast 30. juunit 2007 toimuvaid muudatusi". Komisjon tuletab Prantsuse ametiasutustele meelde, et nad peavad esitama teatatud meetmete kohta aastaaruande. See aruanne peab olema piisavalt üksikasjalik, et komisjon saaks kontrollida, kas asjassepuutuvad mehhanismid moonutavad konkurentsi määral, mis võib olla ühiste huvidega vastuolus."

Menetlus ja poolte nõuded

29 Hageja esitas käesoleva hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 12. juulil 2006.

30 Prantsuse Vabariik esitas Üldkohtu kantseleisse 4. oktoobril 2006 saabunud dokumendiga taotluse astuda käesolevas asjas menetlusse komisjoni nõuete toetuseks. Üldkohtu esimese koja esimees rahuldas 14. novembri 2006. aasta määrusega selle taotluse. Menetlusse astuja esitas omapoolsed seisukohad ning teised menetlusosalised esitasid selle kohta märkused selleks ette nähtud tähtaja jooksul.

31 Pärast Üldkohtu kodade koosseisu muutmist määrati ettekandja-kohtunik viiendasse kotta ning seetõttu anti käesolev kohtuasi lahendamiseks sellele kojale.

32 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Üldkohus (viies koda) alustada suulist menetlust. Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu küsimustele kuulati ära 22. aprilli 2010. aasta kohtuistungil.

33 Hageja palub Üldkohtul:

– tunnistada hagi vastuvõetavaks;

– tühistada otsus;

– teha otsus kohtukulude kohta vastavalt kehtivale õigusele.

34 Komisjon palub Üldkohtul:

– jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;

– teise võimalusena jätta hagi ilmselge õigusliku põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

35 Prantsuse Vabariik palub Üldkohtul:

– jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;

– teise võimalusena jätta hagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

36 Kuigi komisjon ei ole vastuvõetamatuse vastuväidet Üldkohtu kodukorra artikli 114 mõttes ametlikult esitanud, vaidlustab ta hagi vastuvõetamatuse, väites, et hagejal puudub õigus esitada hagi.

Poolte argumendid

37 Komisjon vaidlustab hagi vastuvõetavuse, väites, et otsus ei puuduta hagejat isiklikult. Esiteks, kui hageja seab kahtluse alla otsuse põhjendatuse, peab ta kohtupraktika järgi näitama, et ta on erilises olukorras, esitades tõendeid, mille kohaselt mõjutatakse oluliselt tema turupositsiooni, mitte üksnes tema konkurentsipositsiooni abisaaja ettevõtjaga võrreldes.

38 Hageja oleks pidanud tegema turuanalüüsi, et näidata, milliste konkreetsete toodetega või millistel geograafilistel turgudel hageja abisaajatega konkureerib (kohtujurist Jacobsi ettepanek Euroopa Kohtu 13. detsembri 2005. aasta otsuses kohtuasjas C-78/03 P: komisjon *vs.* Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, EKL 2005, lk I-10737, I-10741, punktid 117 ja 118). Seega oleks ta pidanud tõendama, et ta ei saa ühestki otsusega ette nähtud abimeetmest kasu ja et selline ebasoodne olukord kahjustab oluliselt tema konkurentsiolukorda.

39 Komisjon märgib vasturepliigis, et hageja ei ole näidanud oma otsest ja isiklikku huvi menetluse algatamiseks seoses tootmisele suunatud CNC toetusmeetmetega. Komisjon teeb sellest järelduse, et hageja võtab vaikimisi omaks, et tema hagi on vastuvõetav vaid investeerimiskohustuste osas. See on lihtsalt seletatav ka asjaoluga, et hageja

saab tootmisele suunatud CNC toetusmeetmetest abi. Filmitootmise osas saab hageja muu hulgas automaatset toetust tootmise ja levitamise eest ning abi videograafiateenuste eest. Audiovisuaaltoodangu osas makstakse hagejale otse tema tootmisettevõtete vahendusel COSIP-i toetust ja kaudselt saab ta seda toetust programmide eest, mida telekanal volitatud tootjate kaudu eelfinantseerib. Komisjon leiab, et väljakujunenud kohtupraktika järgi on tühistamishagi vastuvõetav vaid selles ulatuses, milles hagejal on vaidlustatud akti tühistamiseks tekkinud ja jätkuv huvi. Käesoleval juhul ei ole see aga nii, sest isegi kui eeldada, et Üldkohus rahuldab hageja hagi ja tühistab otsuse kokkusobivaks tunnistatud toetusmeetmete osas, oleks hagejal kõnealune abi saamine takistatud ja ta oleks ebasoodsamas olukorras võrreldes sellega, mis tuleneb otsusest.

40 Mis puudutab teiseks investeerimiskohustusi, siis juhul, kui komisjon oleks eksinud, leides, et tegemist ei ole riigi ressurssidega, oleks hageja samuti pidanud tõendama, et tema konkurentsiolukorda on oluliselt kahjustatud sellega, et ta ei saa asjaomastest meetmetest isegi potentsiaalselt abi.

41 Komisjon tuletab esiteks meelde, et televisiooniteenuse osutajatele koos mõningate tingimusi puudutavate erisustega kehtestatud investeerimiskohustused näevad ette, et igal aastal eraldatakse filmi- ja audiovisuaaltoodangu rahastamiseks teatud summad. Kuna need kohustused lasuvad kõigil televisiooniteenuse osutajatel, ei ole hageja hagi järelikult vastuvõetav osas, milles seda meedet ei ole kvalifitseeritud kui riigiabi. Sellest tulenevalt ei ole hagi vastuvõetavuse kontrollimisel asjakohane hageja viide sellele õiguslikule olukorrale, mis kehtis tema kaebuste esitamise ajal 2001. aastal, kuna vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale hinnatakse akti õiguspärasust selle vastuvõtmise ajal kehtinud faktiliste ja õiguslike asjaolude alusel. Mis puudutab veel

erineva kohtlemise kohta esitatud hageja väidet, mille aluseks on tõsiasi, et investeerimiskohustused puudutavad ainult teatud osa maapealse digitaallevi kaudu edastatava televisiooniteenuse osatajaid, põhjustades diskrimineerimist ja kahjustades kaudselt hageja konkurentsiolukorda, siis väidab komisjon, et niisugune erinev kohtlemine on käibega seotud objektiivsete asjaoludega põhjendatud. Pealegi on erineva kohtlemise osaliseks need televisiooniteenuse osutajad, kes ei edasta audiovisuaalteoseid või teevad seda väikeses mahus ning kes ei konkureeri seega niisuguse televisiooniteenuse osutajaga nagu hageja, kelle programmidest ühe olulise osa hõlmavad audiovisuaalteosed.

42 Teiseks väidavad komisjon ja Prantsuse Vabariik vastuseks hagejale, et Prantsuse ametiasutused otsustasid vastavalt nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiivi 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (06/01, lk 224) (muudetud redaktsioonis) artikli 3 lõikele 1 kehtestada direktiivist rangemad sätted ja arvutada investeerimiskohustuste summa televisiooniteenuse osutajate käibe alusel. Prantsuse õigusnormide alusel kehtivad igal juhul kõikide Prantsuse televisiooniteenuse osutajate suhtes investeerimiskohustused samas ulatuses. Seetõttu ei ole komisjoni hinnangul asjaolu, et hageja sellekohased kulutused on tema positsiooni Prantsuse teleringhäälinguturul ja käibe suurust arvestades tema konkurentide omast suuremad, tema eristamiseks piisav, mida ka hageja ise on oma repliigis tunnistanud. Kuivõrd hageja on tunnistanud, et meede kahjustab suurt ettevõtjate rühma, väidab komisjon, et kuna paljud teised ettevõtjad on hagejaga samas olukorras, on see tõend selle kohta, et vastupidi Euroopa Kohtu 15. juuli 1963. aasta otsuses kohtuasjas EÜT L 1989, lk 23; ELT eriväljaanne 25/62: Plaumann *vs.* komisjon (EKL 1963, lk 197) toodud nõuetele ei ole hageja erilises olukorras.

43 Kolmandaks vaidlevad komisjon ja Prantsuse Vabariik vastu hageja väitele, mille kohaselt toovad CNC toetusmeetmed ja investeerimiskohustused kasu suurtele sidekontsernidele ega toeta sõltumatut tootmist. Prantsuse õigusnormide kohaselt tuleb kõikidel televisiooniteenuse osutajatel samadel kriteeriumidel suunata kaks kolmandikku oma investeerimiskohustustest sõltumatu audiovisuaalse tootmise tarvis. Praktikas tehakse suurem osa nendest investeeringutest õiguste omandamise või eelneva omandamise vormis mis tahes audiovisuaalside kontserni sõltumatute tootjate kaudu. Isegi kui oletada, et Prantsuse õigusakt eelistab neid sidekontserne, oleks hageja samasuguses ebasoodsamas olukorras nagu teised televisiooniteenuse osutajad, kellele laienevad samasugused kohustused. Prantsuse süsteemi mõju hagejale saab seostada vaid tema konkurentsiolukorraga, kuivõrd kõige suurema käibega televisiooniteenuse osutajana rahastab ta sõltumatusse tootmisse suunatud investeerimiskohustuste kaudu teisi audiovisuaalteoste tootjaid oma konkurentidega võrreldes suuremas ulatuses, kuid seda ikkagi objektiivse elemendi – käibe alusel.

44 Kolmandaks märgib komisjon seoses õigusega kohtulikule kaitsele, et tema ülesanne on tegutseda vaid vastavalt positiivsele õigusele ja väljakujunenud kohtupraktikale, mis tuleneb eelkõige Üldkohtu 13. septembri 2006. aasta otsusest kohtuasjas T-210/02: British Aggregates *vs*. komisjon (EKL 2006, lk II-2789) (vt samuti Euroopa Kohtu 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores *vs*. nõukogu, EKL 2002, lk I-6677, punkt 40). Seega teoorias võib hageja keelduda investeerimiskohustusi sätestava kava täitmisest ja väita siseriiklikus kohtus, et see kava on ühenduse õigusega kokkusobimatu, mille järel siseriiklik kohus esitab vajaduse korral Euroopa Kohtule otsuse kehtivuse kohta eelotsuse küsimuse.

45 Prantsuse Vabariik nõustub komisjoni järeldusega, et hageja esitatud hagi on vastuvõetamatu, kuna otsus ei puuduta hagejat isiklikult.

46 Esiteks väidab Prantsuse Vabariik sarnaselt komisjoniga, et kui hageja vaidlustab otsuse põhjendatuse, on tema hagi vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale vastuvõetav vaid juhul, kui ta tõendab, et asjaomase meetmega on tema konkurentsiolukorda oluliselt kahjustatud. Prantsuse Vabariik rõhutab veel hageja viidatud kohtujurist Jacobsi ettepaneku kohta kohtuasjas komisjon *vs.* Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, millele on osutatud eespool punktis 38, et siin piisab, kui meenutada, et Euroopa Kohus kinnitas selles kohtuotsuses hageja konkurentsiolukorra olulise kahjustamise eeldust. Prantsuse Vabariik märgib siinkohal sarnaselt komisjoniga, et hageja ei saa toetuda vaid huvitatud isiku staatusele EÜ artikli 88 lõike 2 mõttes ja konkurentsisuhte olemasolule, vaid peab tõendama, kui oluliselt see tema turupositsiooni kahjustab. Vastupidi hageja väidetele tegi komisjon otsuse vastuseks Prantsuse ametiasutuste 24. mai 2004. aasta teatisele kõikide filmi- ja audiovisuaalsektori toetuskavade kohta, mitte ainult hageja 3. oktoobril 2001 esitatud kaebuse alusel.

47 Teiseks ei ole hageja tõendanud, et otsusega kahjustatakse oluliselt tema konkurentsiolukorda. Kõigepealt väidab Prantsuse Vabariik sarnaselt komisjoniga hagejale vastuseks, et Prantsuse ametiasutused otsustasid arvutada investeerimiskohustuste summa televisiooniteenuse osutajate käibe alusel ning asjaolu, et hageja kulutused on tema positsiooni Prantsuse teleringhäälinguturul ja käibe suurust arvestades tema konkurentide omast suuremad, ei ole tema individualiseerimiseks piisav, mida on hageja ka ise oma repliigis tunnistanud (vt eespool punkt 42).

48 Teiseks, mis puutub hageja väitesse, mille kohaselt saavad CNC toetusmeetmetest ja investeerimiskohustustest kasu suured sidekontsernid, selle asemel et toetada sõltumatut tootmist, siis lisab Prantsuse Vabariik, et investeerimiskohustustest ühe kolmandiku ulatuses jääb hagejale nii nagu teistelegi televisiooniteenuse osutajatele

vabadus investeerida enda valitud tootjasse, eelkõige enda tootmisettevõtetesse. Prantsuse Vabariik esitab näitena 2005. aasta statistika hageja poolt audiovisuaal- ja filmitootmisse tehtud investeeringute kohta.

49 Lõpetuseks võib hageja sõltumatu tootmisega seotud investeerimiskohustuste raames jätta endale ainuõigused üsna pikaks ajaks, s.o 42 kuuks, mitte aga 18 kuuks, nagu ta väidab. Televisiooniteenuse osutajad säilitavad väljaspool neid kohustusi majandusliku kontrolli nende poolt rahastatavate teoste üle, omades ulatuslikku tegutsemisvabadust nii tootmisetapis rahastamise meetmete vahel valikut tehes kui ka kasutamise etapis õiguste kehtivusaja, tagasiostmise ja mitme meediavahendi kaudu kasutamisega seoses.

50 Kolmandaks ei ole hageja igal juhul suuteline tõendama, et tema konkurentsiolukorda on oluliselt kahjustatud. Esiteks on hagejale kehtestatud audiovisuaal- ja filmitootmisse investeerimise kohustused – samamoodi nagu kõikidele Prantsuse televisiooniteenuse osutajatele – tema käibe alusel. Teiseks peab Prantsuse Vabariik sarnaselt komisjoniga küsitavaks, mis huvi on hagejal, kes saab filmi- ja audiovisuaaltööstuse toetusmeetmetest abi, tühistada otsus, millega need meetmed heaks kiideti (vt eespool punkt 39).

51 Hageja väidab, et otsus puudutab teda otseselt ja isiklikult. Tema otsese huvi kohta otsuse peale hagi esitada väidab hageja, et kõikidel abisaajaga konkureerivatel ettevõtjatel on huvi tühistada komisjoni otsus, millega kõnesolev abi ühisturuga kokkusobivaks tunnistati, sest otsuse tühistamine tähendaks uut abi kokkusobivuse hindamist. Peale selle on kõnealune abi juba antud, nii et otsusega lubati säilitada abi,

mille tühistamist hageja on alates 2001. aastast taotlenud. Hageja rõhutab repliigis, et komisjon ei ole sellisele otsesele huvile vastu vaielnud.

52 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuvastatakse hageja isiklik huvi juhul, kui otsuse esemeks olevad abimeetmed on tema turupositsiooni kahjustatud. Hageja leiab esiteks, et need kaks tingimust, mis komisjon kostja vastuses on esitanud, ületavad kohtupraktikas kehtestatud tingimused. Mis puutub esmalt tingimusse, mis on seotud asjaoluga, et ta ei saanud otsuses sätestatud toetusmeetmetest abi, siis väidab hageja, et tal on õigus esitada hagi, kuna ta on EÜ artikli 88 lõike 2 ning nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ [artikli 93] kohaldamiseks) (EÜT L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339) mõttes huvitatud isik. Seejärel, juhul kui hagi aluseks on otsuse põhjendatusega seotud väited, tuleb hagejal tõendada, et ta on erilises olukorras, mille võib tuletada tema konkurentsiolukorra kahjustamisest ja vajaduse korral tema osalemisest esialgses menetluses. Mis tahes teistsuguse lahenduse korral ei oleks arvesse võetud asjaolu, et pealtnäha üldine abimeede võib soodustada tegelikult vaid teatud ettevõtjaid või konkreetseid tegevusalasid, kuigi teoorias võib ta kõikidele kasu tuua.

53 Teiseks väidab hageja käesolevas asjas, et tema konkurentsiolukorda on tasuta levitatava teleringhäälingu turul ning audiovisuaalõiguste ja -sisu omandamise turul kahjustatud. Otsusega säilitatakse audiovisuaalse toodangu toetuseks tehtavate kohustuslike sissemaksete süsteem, tunnistades, et investeerimiskohustused ei kujuta endast riigiabi ning et CNC toetusmeetmed on ühisturuga kokkusobiv abi. Need küsimused on hageja kaebuste aluseks.

54 Esiteks tekitavad otsusega heaks kiidetud vaidlusalused toetusmeetmed ebasoodsa konkurentsiolukorra, piirates hageja võimalust kahe kolmandiku investeerimiskohustustega seotud kulutuste tõttu oma tootmistegevust arendada, ning annavad eelise hagejaga konkureerivatele sidekontsernidele. Seoses hageja väidetava majandusliku kontrolliga tema poolt rahastatavate teoste üle väidab hageja Prantsuse Vabariigile vastuseks, et tema investeerimiskohustuste tase on selline, et see määrab tegelikult kogu tema investeerimisvõime kasutamise.

55 Teiseks, nagu hageja oma kaebustes põhjalikult selgitas, toob Prantsuse filmi- ja audiovisuaaltööstuse toetuskava kaasa olukorra, kus COSIP-it finantseeriva kõnealuse maksu ja selle kaudu sõltumatutele tootjatele toetuse maksmisega rahastatakse tema enda konkurente. Tulenevalt sõltumatu tootja määratlusest Prantsuse õigusnormides kontrollib osa nendest tootjatest hageja konkurente ja märkimisväärne osa neist kuulub suurtele sidekontsernidele, kes on seotud ringhäälingutegevusega (kaabel-, satelliit-, maapealne digi- ja veebitelevisioon) või on tegevad audiovisuaalses tootmises või tegutsevad mõlemal nimetatud tegevusalal.

56 Siinkohal vaidlustab hageja Prantsuse Vabariigi 2005. aasta kohta esitatud statistilised andmed. Nende 26 tootja hulgas, keda loetakse Prantsuse õigusnormide alusel sõltumatuks ja kellega hageja 2005. aastal lepingud sõlmis, oli vaid üheksa televisiooniteenuse osutajast täiesti sõltumatut tootjat. Ülejäänud 17 hulgas oli kaheksa audiovisuaalse kommunikatsiooni kontserni tütarettevõtet ja üheksa tööstuskontsernidesse integreeritud ettevõtet, mis annab neile suure majandusliku kaalu ja enamikul juhtudel korraga nii tootja kui levitaja tunnused. Hageja märgib, et need 17 äripartnerit on enamasti suured ja majanduslikult võimsad ettevõtjad, kes ei vasta direktiivi

89/552 põhjenduses 23 toodud mõistele „sõltumatu tootja". Hageja toonitab, et piisab, kui märkida, et 2005. aastal on õhtu esimeses pooles eetrisse minevate mängufilmide tootja järjestuses esimeseks abisaajaks vastavalt Prantsuse õigusnormidele, mis käsitlevad tootmisele ja investeerimiskohustustele suunatud toetusmeetmeid, üks kontsern viie tütarettevõtja kaudu. Sellest järjestusest ilmneb veel, et 2005. aasta 10 kõige suurema tootja hulgas ei ole direktiivi 89/552 sõnastuse ja mõtte kohaselt ühtegi tõeliselt sõltumatut tootjat.

57 Kolmandaks võivad need suured sidekontsernid toetuskavast abi saada ilma, et nad oleksid selle rahastamises pidanud osalema. Lisaks sellele, et nad saavad oma integreeritud tootjate vahendusel COSIP-i toetust, võivad nad omada toodetud teoste üle ajaliselt piiramatuid õigusi ühistootmisele ning võivad need õigused – eelkõige hagejale – hiljem edasi müüa. Seega on neil suurtel kontsernidel suuremad eelised teoste kataloogide loomisel ja teoste edastamisel muude platvormide kaudu, näiteks maapealse digitaal-, satelliit-, interneti- ja kolmanda põlvkonna telefonilevi kaudu edastamine. Kontsernid, mis on kindlustatud varem loodud asjaomaste teostega, kasutavad edaspidi maapealse digitaallevi kaudu edastamise viisi, olles seeläbi otseselt hageja konkurendiks.

58 Seevastu televisiooniteenuse osutajatel ei ole praktikas võimalik mingeid õiguste katalooge luua, kuivõrd neil ei ole võimalik omada ühistootmise õigusi audiovisuaalteoste puhul, mida rahastatakse lähtuvalt nende kohustustest investeerida sõltumatutesse tootmisettevõtetesse, kuna viimased moodustavad kaks kolmandikku nende kulutustest investeerimiskohustuste alusel. Neil on võimalik omandada üksnes „osalised edastusõigused", st ülekandeõigused nende teoste osas, mida kantakse piiratud ajavahemikul üle vaid teatud arv kordi.

59 Lisaks on hageja ja teised televisiooniteenuse osutajad kõnealuste konkureerivate sidekontsernide pidevat survet arvestades sunnitud oma äritegevuses ülekandeõiguste

lõppemisel, mille puhul ainuõiguste kestuseks on 18 kuud, nende poolt rahastatud audiovisuaalteosed tagasi ostma. Kuna Prantsuse telekanalite juhtivaid sarju toodetakse jätkuvalt kestusega, mis ületab esimeste episoodide esialgsete ülekandeõiguste perioodi, on nende õiguste tagasiostmine vajalik, et ära hoida nende episoodide edastamine konkureerivates kanalites. Vastuseks Prantsuse Vabariigi viidatud väitele televisiooniteenuse osutajate ulatusliku tegutsemisvabaduse kohta teoste kasutamise etapis ja ülekandeõiguste kestuse kohta kinnitab hageja, et nimetatud kestus ja selle jooksul lubatud ülekannete arv on Prantsuse õigusnormidega rangelt reguleeritud.

60 Neljandaks lisab hageja oma repliigis, et Prantsuse õigusnormide kohaselt arvutatakse investeerimiskohustuste summa käibe, mitte aga kanali programmide eelarve alusel, nagu see on ette nähtud direktiivi 89/552 artiklis 5. Seega on hageja sellekohased kulutused tema konkurentide, eelkõige France 2, France 3 ja M6 kulutustest oluliselt suuremad, kahjustades tema eelarve käsutamise vabadust ja tema valikut programmide koostamisel, mis teda oma teistest konkurentidest eristab. Hageja tuletab seejuures meelde, et audiovisuaalteoste tootmise arengusse panustamine puudutas tema kaebuse esitamise kuupäeval 2001. aastal ainult maapealse analooglevi kaudu kodeerimata kujul edastatava televisiooniteenuse osutajaid ehk hagejat, kahte avalikõiguslikku kanalit ja M6, jättes teised Prantsusmaal tegutsevad sidekontsernid, kes sellist kanalitüüpi ei kasuta, nende kohustuste alt välja. Kuigi õigusakte on järk-järgult muudetud, et kehtestada sama tüüpi kohustused ka teistele televisiooniteenuse osutajatele, ei ole kehtestatud kohustused nii piiravad ja investeeritud summad nii suured kui need, mis on kehtestatud hageja suhtes. Igal juhul on asjaolu, et otsus võib mõjutada ka teisi ettevõtjaid ja et see võib suuremat kahju põhjustada, veel üheks põhjuseks, miks hagi tuleb vastuvõetavaks tunnistada.

61 Viiendaks vaidlustab hageja Prantsuse Vabariigi väited, mis puudutavad otsest ja kaudset abi, mida hageja filmi- ja audiovisuaaltoodangu toetuskavast saab. Ta väidab siinjuures, et ta ei saa CNC toetusmeetmetest kaudselt abi. Esiteks saab CNC rahalisest toetusest konkreetse toodangu eest kasu vaid tootja, eelkõige seeläbi, et krediteerib CNC juures avatud konto ja loob automaatselt võimaluse uue abi saamiseks. See aga ei vähendaks televisiooniteenuse tootja investeerimiskohustusi. Seega rahaline toetus, mida antakse tootjatele, kes ei ole hageja tütarettevõtjad, ei saaks sellest kasu. Teiseks ei vähenda CNC toetus, mida antakse sellise televisiooniteenuse osutaja nagu hageja finantskohustuse alusel 25% ulatuses eeldatava tootmismahu miinimumsummast, kuidagi sellise tootja reguleerivaid kohustusi ega tema finantskohustusi. Pealegi leiab hageja, et otsene toetussumma, mille ta oma tütarettevõtjate kaudu audiovisuaaltoodangu toetuskavast saab, on marginaalne. Investeerimiskohustustest on tal potentsiaalselt võimalik koos oma tootmisettevõtetega realiseerida vaid üks kolmandik, kusjuures viimaste hulgas tegelevad teoste tootmisega vaid mõned üksikud ning ainult kaks neist said 2005. aastal CNC rahalist toetust, mille kogusumma on oluliselt väiksem sellest kõnealuse maksu summast, mis hagejal oleks tulnud sama aasta eest maksta.

62 Kolmandaks väidab hageja, et väljakujunenud kohtupraktika järgi ei tulene hageja eriline olukord eespool punktis 42 viidatud kohtuotsuse Plaumann *vs*. komisjon mõttes üksnes tema konkurentsiolukorra olulisest kahjustamisest turul (Üldkohtu 10. mai 2006. aasta otsus kohtuasjas T-395/04: Air One *vs*. komisjon, EKL 2006, lk II-1343, punkt 32). Ta väidab lisaks, et kohtujurist Jacobs toetab eespool punktis 38 viidatud kohtuotsuses komisjon *vs*. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum tehtud ettepaneku punktides 141 ja 142 sõnaselgelt isikliku huvi kriteeriumi kohaldamist, mis ei ole piiratud ainuüksi eelosutatud kahjustamise tingimusega. Siinjuures on võimalik arvesse võtta muid kaalutlusi, näiteks asjaolu, et hageja 2001. aastal esitatud kaebused ja 2006. aastal esitatud täiendavad kaebused on vastupidi Prantsuse Vabariigi poolt

väidetule otsuse aluseks. Komisjon ei ole sellele vastu vaielnud ning otsuses on sellele muu hulgas viidatud ja sellele on otseselt vastatud.

63 Neljandaks viib mõiste „isiklik huvi menetluse algatamiseks", nagu komisjon on selle esitanud, liiga kitsas tõlgendamine selleni, et hageja jääb ilma õigusest tõhusale õiguslikule kaitsele. Kui hageja ei saa Üldkohtule hagi esitada, ei ole tal mingit võimalust investeerimiskohustuste riigiabi olemuse üle sisuliselt vaielda.

Üldkohtu hinnang

64 EÜ artikli 230 neljanda lõigu kohaselt võib iga füüsiline või juriidiline isik algatada menetluse temale adresseeritud otsuse vastu ja sellise otsuse vastu, mis teda otseselt ja isiklikult puudutab, kuigi vormiliselt on see teisele isikule adresseeritud määrus või otsus.

65 Kuna käesolevas asjas oli otsus adresseeritud Prantsuse Vabariigile, on vaja hinnata, kas see otsus puudutab hagejalt otseselt ja isiklikult.

66 Isiklikku puutumust käsitleva tingimusega seoses tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et teised isikud, kes ei ole otsuse adressaadid, saavad väita, et otsus puudutab neid isiklikult, ainult siis, kui see mõjutab neid mingi neile omase tunnuse või neid iseloomustava faktilise olukorra tõttu, mis neid kõigist teistest isikutest eristab, ning seega individualiseerib neid sarnaselt otsuse adressaadiga (eespool punktis 42 viidatud kohtuotsus Plaumann *vs*. komisjon, lk 223; 19. mai 1993. aasta otsus kohtuasjas Cook *vs*. komisjon, EKL 1993, lk I-2487, punkt 20; 15. juuni 1993. aasta otsus

kohtuasjas Matra *vs.* komisjon, EKL 1993, lk I-3203, punkt 14; eespool punktis 38 viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punkt 33, ning 22. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-487/06 P: British Aggregates *vs.* komisjon, EKL 2008, lk I-10505, punkt 26).

67 Seega on Üldkohtu ülesanne kontrollida, kas käesolevas asjas võib asuda seisukohale, et otsus puudutab hagejat isiklikult.

68 Käesolevas asjas palub hageja Üldkohtul EÜ artikli 88 lõikes 3 sätestatud esialgse uurimismenetluse tulemusena vastu võetud otsus tühistada.

69 Sellega seoses on vaja meenutada, et EÜ artiklis 88 sätestatud riigiabi järelevalvemenetluses tuleb eristada ühelt poolt esialgse uurimise etappi selle artikli lõike 3 alusel, mille eesmärk on vaid võimaldada komisjonil esmase arvamuse kujundamist asjaomase abi ühisturuga osalise või täieliku kokkusobivuse küsimuses, ja teiselt poolt sama artikli lõikes 2 nimetatud uurimise etappi. Ainult selle uurimise raames, mis peab komisjonil võimaldama hankida juhtumi kõigi asjaolude kohta täielikku teavet, näeb EÜ asutamisleping ette komisjoni kohustuse küsida asjassepuutuvatelt isikutelt selgitusi (vt eespool punktis 66 viidatud kohtuotsus Cook *vs.* komisjon, punkt 22; eespool punktis 66 viidatud kohtuotsus Matra *vs.* komisjon, punkt 16; eespool punktis 38 viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punkt 34, ning eespool punktis 66 viidatud 22. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas British Aggregates *vs.* komisjon, punkt 27).

70 Kui komisjon EÜ artikli 88 lõikes 2 sätestatud ametlikku uurimismenetlust algatamata sama artikli lõike 3 alusel vastu võetud otsuses leiab, et abi on ühisturuga

kokkusobiv, siis saavad õigustatud isikute menetluslikud tagatised olla kindlustatud vaid siis, kui neil on võimalus vaidlustada see otsus ühenduste kohtus. Sel põhjusel tunnistab ühenduste kohus vastuvõetavaks tühistamishagi, mille EÜ artikli 88 lõike 2 tähenduses asjassepuutuv isik on niisuguse otsuse peale esitanud selleks, et talle tagataks viimati nimetatud sättest talle tulenevate menetluslike õiguste kaitse (vt eespool punktis 38 viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika, ning eespool punktis 66 viidatud 22. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas British Aggregates *vs.* komisjon, punkt 28).

71 Euroopa Kohus on täpsustanud, et need asjassepuutuvad isikud EÜ artikli 88 lõike 2 mõttes on isikud, ettevõtjad või ühendused, kelle huve võib abi andmine kahjustada ehk eelkõige abi saajaga konkureerivad ettevõtjad ja kutseorganisatsioonid (vt eespool punktis 38 viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punkt 36, ning eespool punktis 66 viidatud 22. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas British Aggregates *vs.* komisjon, punkt 29).

72 Seevastu juhul, kui hageja seab kahtluse alla abi hindamise otsuse põhjendatuse, ei ole ainuüksi asjaolu, et teda võib pidada asjassepuutuvaks isikuks EÜ artikli 88 lõike 2 tähenduses, hagi vastuvõetavaks tunnistamiseks piisav. Ta peab veel tõendama, et ta on erilises olukorras eespool punktis 42 viidatud kohtuotsuse Plaumann *vs.* komisjon tähenduses. Nii oleks see eelkõige juhul, kui kõnealuse otsuse esemeks oleva abiga oleks oluliselt kahjustatud hageja turupositsiooni (eespool punktis 38 viidatud Euroopa Kohtu kohtuotsus komisjon *vs.* Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punkt 37, ning eespool punktis 66 viidatud 22. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas British Aggregates *vs.* komisjon, punkt 30; vt samuti selle kohta Euroopa Kohtu 28. jaanuari 1986. aasta otsus kohtuasjas 169/84: Cofaz jt *vs.* komisjon, EKL 1986, lk 391, punktid 22–25).

73 Käesolevas asjas tuleb kõigepealt täpsustada, et otsuse üldkohaldatavus, mis tuleneb asjaolust, et sellega lubatakse üldiselt ja abstraktselt kindlaksmääratavate ettevõtjate suhtes kohaldatavat abikava, ei välista eespool viidatud kohtupraktika kohaldamist (vt selle kohta eespool punktis 66 viidatud 22. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas British Aggregates *vs*. komisjon, punkt 31).

74 Peale selle olgu esile tõstetud, et hageja esitas oma hagi põhjenduseks kolm väidet. Esimene väide on esitatud põhjendamiskohustuse rikkumise kohta. Teine väide põhineb EÜ artikli 87 lõike 1 rikkumisel. Kolmanda väite aluseks on EÜ artikli 87 lõike 3 punkti d rikkumine.

75 Tuleb tõdeda, et ühegi nimetatud tühistamisväite eesmärk ei ole tuvastada tõsiste raskuste olemasolu, mida asjaomased toetusmeetmed nende riigiabina kvalifitseerimist või ühisturuga kokkusobivust arvestades on kaasa toonud ning mille tõttu oleks komisjon pidanud algatama ametliku uurimismenetluse. Hageja ei vaidlusta komisjoni keeldumist algatada EÜ artikli 88 lõikes 2 sätestatud ametlik uurimismenetlus ega viita sellest sättest tulenevate menetlusõiguste rikkumisele, vaid taotleb üksnes otsuse sisulist tühistamist, mida ta on kohtuistungil Üldkohtu küsimusele vastates ka kinnitanud ning mille kohta on tehtud märge kohtuistungi protokolli.

76 Kuna käesoleva hagi eesmärk ei ole hageja menetluslike õiguste tagamine, siis pelk asjaolu, et hagejat võib pidada EÜ artikli 88 lõike 2 mõttes asjassepuutuvaks isikuks, ei oleks hagi vastuvõetavaks tunnistamiseks piisav. Järelikult peab ta tõendama, et on erilises olukorras eespool punktis 42 viidatud kohtuotsuse Plaumann *vs*. komisjon tähenduses, eelkõige seetõttu, et otsuse esemeks olevad meetmed on tema turupositsiooni oluliselt kahjustanud.

77 Sellega seoses olgu meenutatud, et ettevõtja ei saa tugineda üksnes enda kui kõnealusest meetmest kasusaava äriühingu konkurendi seisundile, vaid peab muu hulgas tõendama tema turupositsiooni arvestatavat ohustamist (Euroopa Kohtu 23. mai 2000. aasta otsus kohtuasjas C-106/98 P: Comité d'entreprise de la Société française de production jt *vs*. komisjon, EKL 2000, lk I-3659, punktid 40 ja 41, ning 22. novembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-525/04 P: Hispaania *vs*. Lenzing, EKL 2007, lk I-9947, punkt 33; Üldkohtu 27. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas T-117/04: Werkgroep Commerciële Jachthavens Zuidelijke Randmeren jt *vs*. komisjon, EKL 2006, lk II-3861, punkt 53).

78 Nagu hageja kohtuistungil Üldkohtu küsimusele vastates kinnitas, tuleb käesolevas asjas tema konkurentsiolukorra kahjustamist hinnata kõnealuste toetusmeetmetega seoses. Seega, kuna kõnealuste meetmete eesmärk on filmi- ja audiovisuaaltoodangu toetamine, tuleb asuda seisukohale, et nendest saavad kasu ettevõtjad, kes on seotud tootmistegevusega filmi- ja audiovisuaalvaldkonnas või vähemalt ühes nimetatud valdkonnas asjassepuutuvast meetmest olenevalt. Lisaks on üheselt selge, et hageja kui televisiooniteenuse osutaja on seotud ka teoste tootmisega ja võib sel alusel asjaomastest meetmetest ka kasu saada.

79 Hageja nimetab ettevõtjatena, kellega võrreldes tema konkurentsiolukorda on kahjustatud, teisi televisiooniteenuse osutajaid ja audiovisuaalse kommunikatsiooni suurkontserne. Peale selle märgib hageja, et tema konkurentsiolukorda on tasuta levitatava teleringhäälingu turul ning audiovisuaalõiguste ja -sisu omandamise turul kahjustatud.

80 Sellele vaatamata tuleb tõdeda, et hageja ei ole konkreetselt ja täpselt näidanud, kuidas tema konkurentsiolukorda on eelkõige kahel nimetatud turul tema konkurentidega, televisiooniteenuse osutajatega ja audiovisuaalse kommunikatsiooni suurkontsernidega – asjaomastest meetmetest kasusaajatega – võrreldes oluliselt kahjustatud.

81 Esiteks ei ole hageja esile toonud asjaolusid, mille alusel võiks järeldada, et tema konkurentsiolukorda on teiste televisiooniteenuse osutajatega võrreldes nii investeerimiskohustuste kui ka vaidlusaluste CNC toetusmeetmete aspektist oluliselt kahjustatud.

82 Investeerimiskohustustega seoses tuleb esmalt märkida, et hageja ei ole esitanud ühtegi argumenti selle kinnituseks, et teistele televisiooniteenuse osutajatele – kes saavad asjaomastest meetmetest oma võimaliku tootmistegevuse kaudu kasu – laienevad hagejale kehtestatud tingimustega võrreldes neist meetmetest kasu saamiseks teistsugused tingimused ja et need oleksid sellised, et need kahjustavad oluliselt tema konkurentsiolukorda.

83 Teiseks väidab hageja, et investeerimiskohustustega seotud kulutused on tema konkurentide, eelkõige France 2, France 3 ja M6 kulutustest oluliselt suuremad, kahjustades tema eelarve käsutamise vabadust ja tema valikut programmide koostamisel, mis teda teistest oma konkurentidest eristab. Kuid nagu hageja kohtuistungil Üldkohtu küsimusele vastates kinnitas, olid televisiooniteenuse osutajad, kellega ta konkureerib, otsuse esemeks olevate meetmete kohaselt samuti investeerimiskohustustega seotud. Lisaks tuleb märkida, et investeerimiskohustuste summa määratakse protsendina asjaomase televisiooniteenuse osutaja eelneva aasta käibest (vt eespool punkt 26). Seega viib asjaolu, et Prantsuse õigusnormide kohaselt on hageja nimetatud konkurendid investeerimiskohustustega seotud samas ulatuses nagu hageja ise, võttes arvesse, et käibelt arvestatakse samasugune protsent, komisjoni ja Prantsuse Vabariigi eeskujul järelduseni, et isegi kui eeldada, et hageja kulutuste summa ületab tõepoolest tema konkurentide oma, on see asjaolu vaid selle tagajärg, et hageja käive on tema konkurentidest suurem. Niisiis ei saa hageja sellele asjaolule tugineda, et tõendada, et ta on erilises olukorras eespool punktis 42 viidatud kohtuotsuse Plaumann *vs.* komisjon tähenduses. Pealegi ei ole hageja esitanud ühtegi asjaolu, mis

tõendaks, et otsuse vastuvõtmise päeval kahjustati tema konkurentsiolukorda sellega, et teistele televisiooniteenuse osutajatele kohaldati teatavat protsendimäära.

84 Kolmandaks, vastupidi hageja väidetele ei anna asjaolu, et investeerimiskohustuste summa arvutatakse asjaomase televisiooniteenuse osutaja käibe alusel, mitte programmide eelarvest lähtudes, nagu direktiivi 89/552 artiklis 5 on sätestatud, alust järeldada, et hageja olukord on eriline. Esiteks ei ole hageja tõendanud, kuidas seesugune arvutamise meetod paneb ta konkurentidega – televisiooniteenuse osutajatega – võrreldes teistsugusesse olukorda, kuivõrd hageja on lisaks väitnud, et teised niisuguse teenuse osutajad on temaga sarnases olukorras. Teiseks ei ole Üldkohtu ülesanne hinnata käesoleva asja raames asjassepuutuvaid Prantsuse õigusnorme direktiivist 89/552 lähtudes.

85 Neljandaks, mis puutub kohustusse suunata vähemalt kaks kolmandikku investeerimiskohustustega seotud kulutustest audiovisuaaltoodangu valdkonnas ja vähemalt kolm neljandikku investeerimiskohustustega seotud kulutustest filmitoodangu valdkonnas sõltumatu tootmise arendamiseks (vt eespool punkt 9), siis tuleb märkida, et mõiste „sõltumatu tootmine" tähendab Prantsuse õigusnormide kohaselt eelkõige seda, et tootja on asjaomast teost spondeerivast televisiooniteenuse osutajast sõltumatu (otsuse punkti II alapunkt 249), mida pooled on kohtuistungil ka ise kinnitanud. Seetõttu, isegi kui niisugune kohustus võib hageja tootmistegevuse arendamise võimalust piirata, nagu hageja on väitnud, tuleb märkida, et ta ei ole näidanud, kuidas tema olukord erineb teistest televisiooniteenuse osutajatest, kellega ta konkureerib.

86 Eeltoodust tuleneb seega, et hageja ei ole investeerimiskohustustega seoses tõendanud, et tema konkurentsiolukorda on teiste televisiooniteenuse osutajatega võrreldes oluliselt kahjustatud.

87 Mis puutub seejärel käesoleva hagi raames vaidlustatud CNC toetusmeetmetesse, siis ei ole hageja siinkohal esitanud ühtegi argumenti selle tõendamiseks, et ta on teiste televisiooniteenuse osutajatega võrreldes erilises olukorras. Lisaks ja teise võimalusena tuleb märkida, et nendest meetmetest kasu saamiseks tootjal olevat kohustust saada televisiooniteenuse osutaja finantseering ja sellele vastavat tingimust, et tootja on asjaomase finantseeringu taganud televisiooniteenuse osutajast sõltumatu, kohaldatakse hagejale ja teistele televisiooniteenuse osutajatele ühtemoodi ja sellele ei ole hageja vastu vaielnud.

88 Kõnealuste CNC toetusmeetmete rahastamisega, eelkõige televisiooniteenuse osutajate poolt maksu tasumise kaudu rahastamisega seoses on hageja kohtuistungil ja Üldkohtu küsimusele vastates kinnitanud, et tema konkurentidel – televisiooniteenuse osutajatel – on maksu tasumise kohustus. On oluline märkida, et maksu kogutakse televisiooniteenuse osutajate käibelt ja et tasumisele kuuluv summa arvutatakse käibelt võetava protsendi alusel. Järelikult ei saa hagejat teistest televisiooniteenuse osutajatest, kellega ta konkureerib, eristada.

89 Seega tuleb asuda seisukohale, et hageja ei ole tõendanud, et tema konkurentsiolukorda on teiste televisiooniteenuse osutajatega võrreldes vaidlustatud CNC toetusmeetmetega seoses oluliselt kahjustatud.

90 Teiseks, mis puutub hageja väitesse, et tema konkurentsiolukorda on audiovisuaalse kommunikatsiooni suurkontsernidega võrreldes oluliselt kahjustatud, siis tuleb märkida, et hageja ei ole neid kontserne konkreetselt määratlenud ega ole piisavalt täpselt näidanud, milline on tema ja nende kontsernide konkurentsisuhe.

91 Olgu meenutatud, et hageja konkurentsiolukorda tuleb analüüsida kõnealustest meetmetest kasu saajatega võrreldes. Siit järeldub, et niisuguste audiovisuaalse kommunikatsiooni suurkontsernide tegevus, kellele hageja viitab, peab olema seotud vähemalt teoste tootmisega. Lisaks, kuivõrd need kontsernid tegutsevad ka teleringhäälingu valdkonnas, tuleb sedastada, et hageja ei ole kuidagi selgitanud, kuidas nende olukord erineb seega tootmistegevusega seotud televisiooniteenuse osutajate olukorrast, mida on käsitletud eespool punktides 81–89.

92 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et hageja viide tema konkurentsiolukorra kahjustamisele võrreldes teiste audiovisuaalse kommunikatsiooni suurkontsernidega ei ole piisavalt täpsustatud ja põhistatud, et saaks sedastada, et hageja on isiklikult puudutatud. Sellega seoses olgu meenutatud, et Üldkohtu ülesanne ei ole teha oletusi põhjenduste ning täpsete faktiliste ja õiguslike kaalutluste kohta, mis võivad olla hagis toodud väidete aluseks (Üldkohtu 19. mai 2008. aasta otsus kohtuasjas T-144/04: TF1 *vs.* komisjon, EKL 2008, lk II-761, punkt 57).

93 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb järeldada, et hageja ei ole õiguslikult piisavalt tõendanud, et tema konkurentsiolukorda on olulisest kahjustatud, ning ei saa asuda seisukohale, et otsus puudutab teda isiklikult. Järelikult puudub hagejal õigus hagi esitada.

94 Seda järeldust ei saa kahtluse alla seada hageja argument, mille kohaselt juhul, kui käesolev hagi tunnistatakse vastuvõetamatuks, ei ole tal otsuse vaidlustamiseks ühtegi abinõu. Piisab, kui meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei saa tühistamishagi vastuvõetavuse tingimust kõrvale jätta selle tõttu, kuidas hageja tõlgendab õigust tõhusale kohtulikule kaitsele. Nii on Euroopa Kohus täpsemalt seoses käesoleva kohtuasja esemeks oleva valdkonnaga täpsustanud, et isik, keda riigiabi valdkonnas tehtud komisjoni otsus otseselt ja isiklikult ei puuduta ja kelle huve selle otsuse esemeks olev riiklik meede seega ei riiva, ei saa selle otsuse osas tugineda õigusele kohtulikule kaitsele (vt Euroopa Kohtu 22. novembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-260/05 P: Sniace *vs.* komisjon, EKL 2007, lk I-10005, punktid 64 ja 65 ning seal viidatud kohtupraktika). Eespool esitatud asjaoludest tuleneb, et käesolevas asjas puudub just üks nendest kahest tingimusest, kuna hageja ei ole tõendanud, et otsus puudutab teda isiklikult. Sellest järeldub, et hagejal ei ole alust väita, et käesoleva hagi vastuvõetamatuks tunnistamine riivab tema õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.

95 Kõigist eelnevatest kaalutlustest tuleneb, et käesolev hagi tuleb vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata jätta.

Kohtukulud

96 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, jäetakse tema kohtukulud tema enda kanda ja vastavalt komisjoni nõudele mõistetakse temalt välja komisjoni kohtukulud.

97 Kodukorra artikli 87 lõike 4 alusel kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ise oma kohtukulud. Järelikult kannab Prantsuse Vabariik oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (viies koda)

otsustab:

1. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

2. Mõista komisjoni kohtukulud välja Télévision française 1 SA-lt (TF1), kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.

3. Prantsuse Vabariik kannab ise oma kohtukulud.

Vilaras Prek Ciucă

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 13. septembril 2010 Luxembourgis.

Allkirjad